

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA LOUNAIS-SUOMEN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN VÄLINEN SOPIMUS STRATEGIAKAUDELLE 2026- 2029

1. Sopimuksen tausta

- Kansalliset ammatillisen koulutuksen tavoitteet
- Tilannekuva koulutuksen järjestäjän toimintaympäristöstä ja sen ennakkoidusta kehityksestä
- Koulutuksen järjestäjän ensisijainen toiminta-alue

Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymän strategia kattaa vuodet 2025-2030. Strategiatyöhön ovat osallistuneet yhtymähallitus ja -valtuusto, johto, opetus- ja ohjaushenkilöstö, muu henkilöstö, työelämän yhteistyökumppanit ja opiskelijat. Tämän toiminnanohjauksen sopimuksen tavoitteiden ja toimenpiteiden laatimisen yhteydessä on kuultu laajasti sidosryhmiä, kuten peruskuntia, työelämää ja muita paikallisia sidosryhmiä, Varsinais-Suomen koulutuksen järjestäjiä sekä L-alueen muita toiminnanohjauksen kokeiluun päässeitä koulutuksen järjestäjiä.

2. Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymän strategian keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet suhteessa ammatillisen koulutuksen kansallisiin tavoitteisiin, toimintaympäristön muutoksiin ja järjestäjän ensisijaiseen toiminta-alueeseen sopimuskaudella

a) Vaikuttavuustavoitteet

1. **Koulutuksen laadun ja vaikuttavuuden parantaminen:** Mittareina käytetään opiskelijapalautetta, työelämän palautetta sekä kokonaisvaikuttavuuden indikaattoreita (jatko-opintoihin hakeutuminen ja työllisyysaste vuosi valmistumisen jälkeen).
2. **Väestön osaamistason nosto ja jatkuvan oppimisen edistäminen:** Yhä useampi suorittaa vähintään toisen asteen tutkinnon ja osaamista päivitetään koko työuran ajan. Mittareina käytetään oppivelvollisten ja ei-oppivelvollisten opiskelijavuosia, suoritettuja tutkintoja ja tutkinnon osia.
3. **Opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen ja syrjäytymisen ehkäisy:** Vähennetään opintojen keskeyttämisiä. Mittarina (negatiivinen) eroprosentti, jossa tavoite alle valtakunnallisen keskiarvon.
4. **Kohtaanto-ongelmien vähentäminen ja aluekehityksen tukeminen:** Vastataan elinkeinoelämän osaajatarpeisiin ja edistetään valmistuneiden työllistymistä.

b) Toiminnalliset tavoitteet

1. **Opetuksen ja ohjauksen laadun, saatavuuden ja vaikuttavuuden vahvistaminen:** Oppivelvollisille opiskelijoille tarjottavan opetuksen ja ohjauksen määrää lisätään tasolle 15 tuntia osaamispistettä kohti.

2. **Työelämälähtöisten koulutusratkaisujen ja koulutuspolkujen vahvistaminen:** Kehitetään uusia jatkuvan oppimisen koulutustuotteita. Koulutustarjonnasta poistetaan vähintään 3 perustutkintoa vuoteen 2029 mennessä: Loimaalla tekstiili- ja muotialan sekä taideteollisuusalan pt, Liedossa rakennusalan pt.
3. **Kielellisen tuen, osallisuuden ja työllistymisen vahvistaminen:** Kehitetään maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden kiinnittymistä oppilaitosyhteisöön, läpäisyä ja työllistymistä.
4. **Kone- ja tuotantotekniikka-alan vetovoiman vahvistaminen:** Kone- ja tuotantotekniikan opiskelijamäärää kasvatetaan vähintään 20 % vuoden 2025 tilanteesta.
5. **Hiilineutraaliuden ja vihreän siirtymän edistäminen:** Kuntayhtymä on saavuttanut asetetun hiilineutraaliustavoitteen vuoteen 2035 mennessä. Toiminta tukee vihreän siirtymän edistämistä.

c) Toimenpiteet ja niiden ajoittuminen

1. **Opetuksen ja ohjauksen laadun, saatavuuden ja vaikuttavuuden vahvistaminen**
 - 1A. Opetuksen ja ohjauksen rakenteita ja toteutustapoja kehitetään opiskelijalähtöisesti tukemaan oppimista, opintojen sujuvaa etenemistä ja hyvinvointia. Oppivelvollisten opiskelijoiden lähiopetusjaksoilla varmistetaan keskimäärin kuuden tunnin päivittäinen opetus ja ohjaus. Oppimisen tukea vahvistetaan uudistamalla viitenä päivänä viikossa toteutettavaa Vauhdittamo-tukipalvelua, kehittämällä uudenlaisia lisäopetusmalleja sekä yhteisten tutkinnon osien valinnaisia starttikursseja ja tasoryhmiä. Yhteisten tutkinnon osien toteutuksia kehitetään ItsLearning-verkkoalustalla myös lähiopetuksen tasalaatuisuuden varmistamiseksi, ja toteutuksiin liitetään palautekyselyt kehittämistä varten.
 - 1B. Ensimmäisen vuoden opintojen joustavuutta lisätään Loimaalla toteutettavassa pilotissa. Tekniikan aloilla ja osalla palvelualoista ensimmäisen vuoden opinnoista rakennetaan modulaarinen kokonaisuus, joka mahdollistaa tutkinnon lopullisen valinnan opintojen aikana. Pilotilla etsitään ratkaisuja ikäluokkien pienemisen aiheuttamaan taloudelliseen haasteeseen. Pilotin valmistelu toteutetaan vuosina 2026–2027, ja pilotti käynnistyy elokuussa 2028. Pienillä aloilla myös pilotoidaan hybridiopetuksen ratkaisuja yli toimipaikkarajojen työelämän tarpeet huomioiden.
 - 1C. Opiskelijoiden hyvinvointia ja työkykyä edistetään sisällyttämällä koulupäiviin liikunnallisuutta, fyysistä aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia matalan kynnyksen toimintamalleja, joita suunnittelevat ja pilotoivat toimipaikkojen hyvinvointiryhmät liikunnanopettajilla vahvistettuina.
Aikataulu: Tavoitteen 1 toimenpiteet käynnistetään vuoden 2026 aikana ja toteutus jatkuu koko strategiakauden ajan.
2. **Työelämälähtöisten koulutusratkaisujen ja koulutuspolkujen vahvistaminen**
 - 2A. Koulutuksen suunnittelua ja toteutusta kehitetään vastaamaan alueellisia osaamistarpeita tiiviissä yhteistyössä peruskuntien työllisyyspalveluiden ja työelämän

kanssa. Palvelumuotoilun keinoin kehitetään toimintamalleja, jotka mahdollistavat yritysten osaamistarpeisiin vastaavat ja vaikuttavat koulutusratkaisut. Koulutustarjontaa kohdennetaan alueellisten osaamistarpeiden ja työllistymismahdollisuuksien mukaisesti huomioiden ikäluokkien koko ja taloudelliset lähtökohdat. Tutkinnon jo suorittaneet aikuiset ohjataan lähtökohtaisesti tutkinnon osista muodostuvien osaamiskokonaisuuksien suorittamiseen. Koulutustarjontaa laajennetaan joustavasti uusilla ammatillisilla tutkinnoilla ja niiden osilla työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin. Jatkuvassa oppimisessa painotetaan monimuotoisia toteutuksia, ja verkko-oppimisympäristön (ItsLearning) käyttöä oppimisen tukena kehitetään ja tehostetaan.

- 2B. Kehitetään väylä- ja kaksoistutkintopolkuja. Kehitetään yhteistyössä korkea-asteen ja lukioiden kanssa koulutusmuotojen välisiä siirtymiä sekä mahdollisuuksia suorittaa opintoja rinnakkain. Opintoaloille nimetään jatko-opintokoordinaattoreita, jotka toimivat yhteistyössä opinto-ohjaajien kanssa ja tukevat opiskelijoita jatko-opintoihin hakeutumisessa. Opiskelijoille tarjotaan ohjausta sekä paikallisia tutkinnon osia ja väyläopintoja, joita tuetaan lisäohjauksella ja -opetuksella.
- 2C. Kehitetään kaksoistutkintojen toteutuksia. Liedossa kaksoistutkinnon suorittaminen mahdollistetaan syksystä 2026 alkaen uudella 3,5–4 vuoden toteutuksella. Uudessakaupungissa ja Loimaalla päivitetty kaksoistutkintopolut suunnitellaan, markkinoidaan ja käynnistetään elokuussa 2027. Lisäksi vahvistetaan yhteistyötä lukion ja ammatillisen koulutuksen välillä sekä tarjotaan lukio-opiskelijoille ammatillisia opintoja joustavien siirtymien mahdollistamiseksi.
- 2D. Liedossa vahvistetaan strategista yhteistyötä työelämän kanssa ja kehitetään uusia tapoja hyödyntää ja yhteiskäyttää työelämän aitoja ja nykyaikaisia oppimisympäristöjä. Logistiikka-alan koulutusta kehitetään ja lisätään kiinteässä yhteistyössä voimakkaasti kasvavan alan työnantajien kanssa Avantin alueen logistiikkakeskittymässä vuosina 2026–2027.

3. Kielellisen tuen, osallisuuden ja työllistymisen vahvistaminen

- 3A. Uudessakaupungissa maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden suuri määrä on aiheuttanut lähiopetuksen tilaongelmia. Tilanteen ratkaisemiseksi suunnitellaan ja pilotoidaan uusia joustavia toteutusmalleja, kuten työelämän oppimisympäristöjen hyödyntämistä, vuoro-opiskelua sekä muita pedagogisesti tarkoituksenmukaisia ratkaisuja.
- 3B. Maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden opetusta ja ohjausta kehitetään vahvistamalla osallisuutta ja kielitietoista pedagogiikkaa. Maahanmuuttajataustaisille opiskelijoille tarjotaan lisäopetusta riittävän suomen kielen taidon. Opiskelijoita tuetaan opintojen siirtymävaiheissa (TUVA:sta ammatilliseen koulutukseen sekä ammatillisessa koulutuksessa työpaikalla järjestettävään koulutukseen, työllistymiseen ja jatko-opintoihin). Siltaopettajan tukea tarjotaan myös työpaikoille maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden työpaikalla järjestettävän koulutuksen ohjauksen tueksi.

- 3C. Loimaalla tiivistetään yhteistyötä Loimaan Evankelisen Kansanopiston Säätiön kanssa maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden koulutus- ja työelämäkiinnittymisen vahvistamiseksi. Tavoitteena on edistää opiskelijoiden kiinnittymistä paikkakunnalle ja ehkäistä siirtymistä kansanopisto-opintojen jälkeen kasvukeskuksiin.

Aikataulu: Osatavoitteen toimenpiteet käynnistetään vuonna 2026 ja toteutus jatkuu koko strategiakauden ajan.

4. Kone- ja tuotantotekniikka-alan vetovoiman vahvistaminen

- 4A. Vetovoimaisuutta lisätään markkinoimalla alaa yhteistyössä työelämän, kuntien yrityspalveluiden ja Raision Seudun Koulutuskuntayhtymän kanssa perusasteen oppilaille ja huoltajille sekä aikuisille maahanmuuttajille ja alanvaihtoa harkitseville.
- 4B. Kartoitetaan tarve englanninkielisen kone- ja tuotantotekniikan perustutkinnon toteuttamiseen Uudessakaupungissa. Lisäksi suunnitellaan ja toteutetaan englannin kielellä tuettua kone- ja tuotantotekniikan perustutkinnon koulutusta sekä ilta- ja monimuotokoulutuksia.
- 4C. Pilotoidaan oppimisympäristöjen yhteiskäyttöä, yhteishankintoja ja osaamisen jakamista sekä työelämän edustajien osallistumista opetukseen. Lisäksi kehitetään työpaikalla järjestettävän koulutuksen toteutusmalleja ja opetussisältöjä tiiviissä yhteistyössä paikallisten yritysten kanssa.
- 4D. Vahvistetaan osallistumista teknologiateollisuuden klusteritoimintaan ja tiivistetään yhteistyötä alan toimijoiden kanssa.

Aikataulu: Neuvottelut on käynnistetty, ja teknologiaklusterilta on saatu konkreettisia ehdotuksia yhteistyön toteuttamiseksi. Kaikki toimenpiteet käynnistetään vuonna 2026 ja toteutus jatkuu koko strategiakauden ajan.

5. Hiilineutraaliuden ja vihreän siirtymän edistäminen

- 5A. Laaditaan vuosittain hiilijalanjälkilaskelmat toiminnan kehittämisen ja seurannan tueksi sekä laaditaan ja ylläpidetään opintoalakohtaisia kestävyystiekarttoja.
- 5B. Suunnitellaan Hämeentien toimipisteeseen aurinkosähköpelto uuden koulurakennuksen lämmöntuotannon tueksi ja kehitetään aurinkosähkötuotantoa oppimisympäristönä. Aurinkosähköpelto suunnitellaan ja otetaan käyttöön vuoden 2026 aikana.
- 5C. Kartoitetaan uusiutuvien energiamuotojen (kuten aurinko- ja tuulienergia sekä biokaasu) ja vihreän siirtymän synnyttämiä uusia osaamistarpeita. Vahvistetaan tekniikan alojen opetushenkilöstön vihreän siirtymän osaamista ja edistetään kestävyysajattelua tiiviissä yhteistyössä työelämän kanssa.
- 5D. Vihreän siirtymän vaatimukset huomioidaan systemaattisesti investoinneissa ja hankinnoissa.

Aikataulu: Osatavoitteen toimenpiteet käynnistetään vuonna 2026 ja toteutus jatkuu koko strategiakauden ajan.

3. Harkinnanvarainen rahoitus

Tämän sopimuksen kohdassa 2 asetettujen tavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi opetus- ja kulttuuriministeriö tulee kohdentamaan strategiakaudella 2026–2029 harkinnanvaraista rahoitusta koulutuksen järjestäjälle julkisen talouden suunnitelman 2027–2029 puitteissa. Harkinnanvarainen rahoitus myönnetään strategiakaudella vuosittain kunkin vuoden talousarvion määrärahasta, mikäli eduskunta vahvistaa talousarvioehdotuksen.

TOIMENPIDE/ TAVOITE	2026 €	2027 €	2028 €	2029 €	YHTEENSÄ €
Opetuksen ja ohjauksen laadun, saatavuuden ja vaikuttavuuden vahvistaminen	77 000	150 000	150 000	133 000	510 000
Työelämälähtöisten koulutusratkaisujen ja koulutuspolkujen vahvistaminen	55 000	132 000	140 000	120 000	447 000
Kielellisen tuen, osallisuuden ja työllistymisen vahvistaminen	50 000	150 000	150 000	150 000	500 000
Kone- ja tuotantotekniikka-alan vetovoiman vahvistaminen	23 000	23 000	40 000	23 000	109 000
Hiilineutraaliuden ja vihreän siirtymän edistäminen	20 000	15 000	15 000	15 000	65 000
YHTEENSÄ €	225 000	470 000	495 000	441 000	1 631 000

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi lisäksi kohdentaa koulutuksen laadun kehittämiseen, riittävän opetuksen ja ohjauksen turvaamiseen sekä työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen tukemiseksi harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta.

4. Seuranta

Sopimuksessa sovittujen tavoitteiden ja toimenpiteiden väliarviointi toteutetaan toukokuussa 2028 pääosin valtakunnallisista tietovarannoista saatavien indikaattoritietojen pohjalta.

Mikäli väliarvioinnissa koulutuksen järjestäjä ei näyttäisi saavuttavan tässä sopimuksessa sovittuja tavoitteita tai suunta ei näyttäisi toivottavalta ja tilanne johtuisi pääsääntöisesti koulutuksen järjestäjästä riippumattomista syistä, voitaisiin tavoitteita ja toimenpiteitä muuttaa kesken strategiakauden.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä ovat sopineet edellä mainituista kohdista 2-4.

Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Petri Lempinen
Ylijohtaja
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Jukka Haapala
Talous- ja hallintojohtaja
Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä